

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 14. november 2016

Miljø- og fødevarerministerens besvarelse af spørgsmål nr. 133 (MOF alm. del) stillet 4. november 2016 efter ønske fra Simon Kollerup (S), Andreas Steenberg (RV), Trine Torp (SF), Christian Poll (ALT), Peder Hvelplund (EL).

Spørgsmål nr. 133

"Vil ministeren oversende en redegørelse til udvalget, der gennemgår:

- 1) Den "dialog mellem Fødevarestyrelsen og departementet", som Fødevarestyrelsen i en pressemeddelelse (<https://www.foedevarestyrelsen.dk/Nyheder/Aktuelt/Sider/Intet-nyt-vedroerende-Foedevarestyrelsens-rolle-i-MRSA-sagen.aspx>) anfører som baggrunden for, at Fødevarestyrelsen ender med at udelade eller tilpasse anbefalinger fra DTU fra den MRSA-redegørelse, som daværende fødevarerminister Mette Gjerskov ønskede oversendt til Folketinget.
- 2) Hvem der anmoder om, at anbefalingerne fra DTU udelades eller tilpasses undervejs i justeringen af den første MRSA-redegørelse (fra 3. maj 2012), herunder om det sker på baggrund af ønske fra eksterne interessenter mm.
- 3) Hvem der beslutter, at anbefalingen skal tages ud inden ministeren forelægges den reviderede rapport.
- 4) Baggrunden for at ministeren i sit cover ikke oplyses om, at DTU's top-down-anbefaling er slettet fra den reviderede rapport ved forelæggelse hos ministeren.
- 5) hvornår den nuværende minister blev gjort opmærksom på, at det ikke var den tidligere fødevarerminister, som bad om at få anbefalingen fjernet, men at dette er sket "i en dialog mellem Fødevarestyrelsen og departementet"

Svar

For så vidt angår nr. 1-4) henviser jeg til *Redegørelse for Fødevarestyrelsens håndtering af husdyr-MRSA fra 2006 til 30. september 2016* og departementets bemærkninger hertil, begge sendt til Miljø- og Fødevarerudvalget den 26. oktober 2016. Af sidstnævnte fremgår:

"Den daværende fødevarerminister bestiller i marts 2012 en redegørelse fra Fødevarestyrelsen over problemstillingerne vedrørende MRSA. Redegørelsen modtages i departementet den 3. maj og forelægges ministeren uredigeret den 16. maj. På s. 6 fremgår:

"Det er DTU's vurdering, at der bør bruges en top-down approach med fokus på avlsbesætninger for at minimere og begrænse spredning af MRSA så meget som muligt." Desuden står det videre, [...at]"Der foreligger dog ikke videnskabelig dokumentation for, at MRSA smitte kan forhindres udelukkende via MRSA frie handelsmønstre".

Ministeren modtager sagen til godkendelse og har følgende ønsker til justeringer, idet ministeren samtidigt bemærker, at MRSA er en højt prioriteret problemstilling:

- *Materialet bedes justeret til en form hvor det er egnet til oversendelse til Folketinget.*
- *Der anmodes endvidere om en vurdering af, hvorvidt der kan udarbejdes en metode til at anerkende besætninger som MRSA-fri, inkl. offentliggørelse af denne status.*
- *Der udarbejdes en handlingsplan, herunder tidsplan, for det videre arbejde.*

Departementet sender den 1. juni 2012 en bestilling til Fødevarestyrelsen om at justere redegørelsen på baggrund af ministerens ønsker og besvare de øvrige spørgsmål fra ministeren, jf. ovenfor.

I en periode fra den 7. til den 12. juni 2012 udveksles en række mails imellem Fødevarestyrelsen og departementet med udkast til den justerede redegørelse. Korrespondancen er udtryk for en helt sædvanlig dialog imellem departement og styrelsen i sager som den foreliggende, hvorved en række forhold bliver afklaret og uddybende spørgsmål til materialet bliver stillet og besvaret. I denne periode justeres redegørelsen på en række områder særligt med henblik på dels at give en kortere og afklarende dækning og dels at identificere hvilke emner, der kunne behandles i den arbejdsgruppe, som samtidigt blev foreslået nedsat. Forslagene fra det første forelagte udkast til redegørelse blev derfor tilpasset til i stedet at skulle indgå i det videre arbejde i den foreslåede arbejdsgruppe, herunder om smittespredning i almindelighed og i den forbindelse foreslaget fra DTU om et særligt fokus på avlsbesætninger.

I den endelige redegørelse, som ministeren godkender den 26. juni 2012, herunder indstillingen om at etablere en arbejdsgruppe vedr. MRSA med en bemærkning om *"Godt, at vi går dybere ned i problemstillingen"* og som samme dag oversendes til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, lyder det pågældende afsnit, under underoverskriften **"Minimering af overførsel mellem MRSA-frie besætninger"** på s.6 som følger:

"Ved spredning af dyresygdomme er handel med dyr af afgørende betydning for overførsel af smitstoffer mellem besætninger. Derfor bør det være muligt at minimere eller muligvis forhindre ny introduktion i MRSA-frie besætninger. Ud fra erfaringer med andre tilsvarende tiltag er det vigtigt, at der kan demonstreres en cost-effektivitet inden igangsættelse. Dette må derfor drøftes både med forskere, der har erfaring og viden med sygdomsbekæmpelse i svinebesætninger, og med svineerhvervet. Der foreligger dog ikke videnskabelig dokumentation for, at MRSA overførsel kan forhindres udelukkende via MRSA frie handelsmønstre."

Dette uden direkte at nævne DTU's anbefaling om en særlig indsats i avlstoppet. Uddrag af cover til forlæggelsen:

"Redegørelsen er blevet justeret, så den har en form, der kan oversendes til Fødevarerudvalget. Samtidig er redegørelsen opdateret med hensyn til, at Fødevarestyrelsen stiller med en anbefaling om at nedsætte en arbejdsgruppe til

at belyse hvilke tiltag, der kan iværksættes for at minimere MRSA-forekomsten i svinebesætninger samt minimere overførslen af MRSA til mennesker fra svin. Arbejdsgruppen vil have til formål at diskutere, hvad der umiddelbart kan gøres i forhold til at smittebarriere og forbedre hygiejnen i staldene. Fødevarestyrelsen foreslår sig selv som formand for arbejdsgruppen og foreslår deltager som DTU-Food, DTU-Vet, KU-Sund og Videnscenter for Svineproduktion (VSP).”

Det fremgår videre på side 4: ”Som opfølgning på redegørelsen etablerede fødevarerministeren sammen med sundhedsministeren aktionsgrupper på hvert af de to resistensområder MRSA og ESBL. Aktionsgrupperne (opdelt arbejdsgruppe og styregruppe) var bredt sammensat med deltagelse af forskningsinstitutioner, erhverv samt sundhedsmyndighederne og de havde til opgave at komme med forslag til tiltag, der på den korte bane kunne reducere risikoen for smitte med hhv. MRSA og ESBL. Arbejdsgruppen om MRSA bestod af repræsentanter fra Fødevarestyrelsen, Sundhedsstyrelsen, Statens Serum Institut, DTU Fødevarerinstitutionen, DTU Veterinærinstitutionen, Københavns Universitet KU Sund, Landbrug & Fødevarer og Arbejdstilsynet. Grupperne havde en fælles styregruppe, hvor de enkelte forslag til initiativer blev fremlagt og prioriteret. Styregruppen bestod af repræsentanter fra Fødevarestyrelsen, Sundhedsstyrelsen, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Sundhedsministeriet, Statens Serum Institut, DTU Fødevarerinstitutionen, DTU Veterinærinstitutionen, Københavns Universitet KU Sund, Landbrug & Fødevarer.

Jf. ovenfor blev de konkrete emner, som var præsenteret i det første udkast til MRSA redegørelse (den 3. maj 2012) inddraget i aktionsgruppernes arbejde, herunder forslaget fra DTU om et særligt fokus på avlsbesætninger i forbindelse med smittespredning.

MRSA aktionsgruppen fremlagde i 2013 en række forslag til indsatser, der blev behandlet på det afsluttende møde i styregruppen den 9. oktober 2013. Et af forslagene var, at der udover den på det tidspunkt igangværende undersøgelse af slagtesvin, skulle gennemføres stikprøveundersøgelser af samtlige besætninger for forekomst af MRSA. Forslaget blev ikke prioriteret af styregruppen, som fandt at det i aktuelle situation med begrænsede midler var mest relevant at fokusere på indsatser, der var egnet til at mindske spredningen af husdyr-MRSA fra svinebesætninger til mennesker. En enig styregruppe besluttede på mødet den 9. oktober 2013 at der skulle arbejdes videre med anbefalingerne om etablering af en national sundhedsfaglig rådgivningstjeneste vedrørende husdyr-MRSA samt et projekt i samarbejde med Landbrug og Fødevarer, der havde som formål at mindske risikoen for spredning af MRSA ud af stalden ved forbedrede hygiejnetiltag, og et ”Forum for husdyr-MRSA” til udmøntning af arbejdsgruppens anbefalinger om et styrket myndighedssamarbejde. De tre tiltag blev alle igangsat.”

Som nr. 5) spørges der til, hvornår jeg blev ”gjort opmærksom på, at det ikke var den tidligere fødevarerminister, som bad om at få anbefalingen fjernet, men at dette er sket ”i en dialog mellem Fødevarestyrelsen og departementet””.

Debatten om DTU's anbefaling er foranlediget af DR's dokumentar "Den dag penicillinen ikke virker". Fødevarestyrelsens redegørelse fra 2016 havde bl.a. til formål at redegøre for dokumentarens påstand om, at DTU's anbefaling ikke nåede frem til det politiske niveau.

I forbindelse med, at jeg modtog Fødevarestyrelsens Redegørelse for Fødevarestyrelsens håndtering af husdyr-MRSA fra 2006 til 30. september 2016 og departementets bemærkninger hertil blev jeg oplyst om, at den daværende minister fik forelagt det første 16 sider lange udkast til redegørelse den 16. maj 2012, der indeholdt anbefalingen, og havde følgende bemærkninger:

- Materialet bedes justeret til en form hvor det er egnet til oversendelse til Folketinget.
- Der anmodes endvidere om en vurdering af, hvorvidt der kan udarbejdes en metode til at anerkende besætninger som MRSA-fri, inkl. offentliggørelse af denne status.
- Der udarbejdes en handlingsplan, herunder tidsplan, for det videre arbejde.

Desuden blev jeg oplyst, om at redegørelsen herefter blev justeret på en række områder særligt med henblik på dels at give en kortere og afklarende dækning og dels at identificere hvilke emner, der kunne behandles i den arbejdsgruppe, som samtidigt blev foreslået nedsat inden den 10 sider lange redegørelse blev forelagt ministeren og derefter oversendt til Folketinget den 26. juni 2012.

Jeg er herudover hverken blevet oplyst om af hvem eller hvornår, ændringerne er foretaget.

Min interesse har været, om DR's påstand i dokumentaren "Den dag penicillinen ikke virker" om, at DTU's anbefalinger aldrig var blevet forelagt minister og Folketing af Fødevarestyrelsen, var sande.

Jeg kunne konstatere, at DR's påstande ikke var sande, da anbefalingerne var forelagt den daværende fødevareminister 3. maj 2012. Hvordan disse anbefalinger er blevet håndteret af den daværende minister og hendes embedsværk, har jeg ikke blandet mig i.

Esben Lunde Larsen

/

Mette Hulstrøm